

Julaftonsförmiddag och hästparad med tomte

Lillvillgården önskade byn God Jul och Gott Nytt År

Vänortsföreningen ANEA ser fram emot ett nytt givande år!

Varför? Jo, i sommar är det dags för gruppresa till vänorten Novéant i nord-östra Frankrike. Vi bedriver vänortsutbyte i olika former och besök i respektive vänort är en sådan möjlighet. På ANEA-sidan på www.ersnas.se finns info med bilder från tidigare träffar i respektive land. Är ni intresserade av Frankrike? Hör då av er:

E-post: anea4byar@gmail.com

Vår Facebook: Vänortsföreningen ANEA

Välkommen att besöka vårt årsmöte i Ankaret söndag 23 februari kl. 18.00.

Styrelsen ANEA

Medlemsskap i EIF och Byaföreningen

Familj: 225 kr, Enskild: 150 kr

Bankgiro: 5970-5996

SWISH: 123 264 83 68

Läs på www.ersnas.se

Uppmaning!

Hör av er till Byaföreningen om ni har förslag på aktiviteter för oss alla. Det kan gälla barn, ungdomar eller vuxna...

Vi ser gärna att fler är med vid planering, utveckling och utförande av byns aktiviteter. Hör av er till:

Ordf Elaine Blomqvist:
elaine.blomqvist@outlook.com

Sekr Ingegerd Skoglund Öhman:
ingegerd@krivision.se

KOMMANDE EVENEMANG

Ralph Lundstengården 22 februari

Grillbuffé

kl. 18.00 - 20.00

Absolute Dance

Disco kl. 20.00 - 01.00. Härlig musik att dansa till.

Paltmiddag i Ankaret

Torsdag 10 april i Ankaret

kl. 18.00.

Ersnäs Byaförening

Majbrasa

onsdag 30 april vid återvinningsstationen. Mera info kommer i postlådan och i Kalendern på www.ersnas.se

Ersnäs IF

Vårfågelskådning 4 maj

Välkommen till fågelmorgon vid Svartskatatornet när svanar, gäss och änder samlas utanför fågeltornet!

Tornet ligger på vänster sida om vägen mellan Ersnäs och Mörön 3 km från E4-korsningen i Ersnäs. Skylt och spångad stig från P-plats vid vägen. Fågeltornet kommer att vara bemannat mellan kl. 07.00-10.00 med personal från Norrbottens Ornitologiska Förening, som kan ge svar på vilka fåglar som vi ser. Ta med fika! Tubkikare kommer att finnas tillgängliga, men ta gärna med egen kikare.

Kontaktperson:

Tord Gustafsson, 070-516 65 65

Norrbottens Ornitologiska Förening

Klädbytdag i maj,
information i nästa Ersnäsblad

Alviks Blandade Kör

Konsert söndag 11 maj
kl. 18.00 i Alviks Bygdegård

Norgeresan 2024

Vi bokade en resa med Hurtigruten, den 23 maj - 24, från Kirkenes i Nord-Norge till Bergen i söder. Klockan 19.45 startade vi från Bäcktorpsvägen, körde de 80 mil till Kirkenes. Vi var ute i tid, kom fram till Kirkenes cirka 05.00, vi åt vår medhavda frukost i lugn och ro.

Polarlys anlände till kaj runt 08.00 för avfärd kl. 12.30. Mellan den tiden fick vi köra bilen ombord och även checka in och vänta på hytterna.

Vår hytt var på däck 6 med ett fönster, 12.30 vinkade vi hejdå till Kirkenes, dag 1, för att sedan innan dag 6 ha besökt 33 hamnar, där det lossas och lastas varor.

1893 inledde ångbåten DS Vesterålen Jungfruresan, från Trondheim mot Hammerfest, den tog tre dagar, och fartyget hade då lagt till vid nio hamnar före ankomsten till Hammerfest. En stor händelse för Norge, nu kunde man frakta varor med Vesterålen, allt gick så mycket fortare. Och människorna som levat isolerade kunde röra sig fritt längs kusten.

Det var visionären Richard With, som satte igång en resa som skulle förvandla själva essensen av Norges kust. Hans skapelse "The Original Coastal Express" markerade en betydande vändpunkt i historien för denna kustregion.

Nu är Hurtigruten igång alla dagar, året om, från Bergen i söder till Kirkenes i norr, ToR. Resan kallas "Världens vackraste sjöresa" och där är det bara att hålla med. Eftersom resan går nonstop hela tiden, så är det flera ställen som passeras nattetid, men under dagtid stannar den från 45 min till fyra timmar vid olika hamnar.

Det är ju semester att åka denna resa, det finns gym, caféer, pysselhörna, akterdäck med solstolar, aktiviteter till exempel dansuppvisning, hur man filear lax m.m. På däck sju var det café, pysselhörna, pussel, virk- och stickningar påbörjade, bara att fortsätta med handarbetet. Man rör sig fritt ombord, även sitta ute. Dag två var det storm, då ville vi bara sitta inne, det gungade väldigt.

Utsikten är otroligt vacker att beskåda, alla tumlare som också vill följa med på denna resa, det är otroligt fint. Förutom allt detta, så måste man ju passa måltiderna, frukost, lunch och middag, men det är ingen svår uppgift. Maten är fantastisk, både frukost och lunch är på buffé, middagen är det bordsservering, (samma middagsbord, hela resan, som tilldelas vid incheckningen, alla middagar är tre-rätters).

Att äta frukost, sitta vid fönstret i matsalen och titta på den bedårande utsikten, det är euforiskt. Trollfjorden var ett uppskattat besök, en smal, trång, fjord. För att fara in i den trånga fjorden måste kaptenen ha till-

stånd, p.g.a. att under kallaste tiden bildas isblock på fjällsidan, som kan lossna vid snösmältningen. Det var vårens första besök i Trollfjorden, en underbart vacker tur i den smala fjorden med sina höga fjällsidor.

Tänkte att de skulle bli "lite långtråkigt" sex dagar på havet, men hugaligen så fort tiden gick, vips var vi i Bergen. Vi checkade ut, körde ut bilen och hämtade bagage. Fortsatte sedan mot nya mål, stannade vid Steinsdalsfossen, mot Eidfjord för övernattnig. Nästa dag körde vi Simadalen mot Kjeåsen, som är "Världens ensligaste boplatz", det ligger på 530 m.ö.h. Den sista aktiva brukaren fanns på gården på 1960-talet. Fram till 1974 fanns det ingen väg till Kjeåsen, de som bodde där fick klättra uppför bergssidan, på gångar, stolpar, stenar och rep som var tillrättalagt för klättringen. Ett kraftverk byggdes längst in i Simadalen 1974, då byggdes också väg och tunnel till Kjeåsen. (googla kjeåsen norge). Att vara uppe på Kjeåsen, då man vet att här har folk bott och verkat under enkla förhållanden, med sina kor och andra djur, fanns ingen el, inga bekvämligheter alls, inte ens väg dit, bara klättra. Man kan undra, hur är det ens möjligt...

Senare efter lunch, på väg till hotellet, hände de som inte fick händerna, chauffören var ouppmärksam (undertecknad), kom för nära mittvägavskiljningen, en reflexplåt var anledningen, där blev det stopp. Inga personskador, bara plåtskador.

Det var områdespolis, polisförhör, alkotest och bärgningsbil till verkstaden i Gol (Norge), lämnade bilen, hyrde en bil, bodde på hotell, för att sedan åka hem med flyg.

Den 11 okt. fick vi hämta bilen i Tanumshede (den var fraktad till närmaste märkesverkstad i Sverige), hämtade bilen och avslutade semestertrippen. Så blir det när man är i ett annat land och semestertider och enmans märkesverkstad.

Elaine Blomqvist

Familjenytt

Inflyttade

Johanna Huhtasaari är ny hyresgäst på Ernsäsvägen 19.

Avliden

Per "Pelle" Samuelsson * 28/8 1965 † 1/12 2024

Har du något till Familjenytt, skicka det till krister@krivision.se. Vi behöver hjälp med att få in uppgifter!

Bokbussen våren 2025.

070-370 07 57
bokbussen@lulea.se
www.bibblo.se

Ralph Lundstengården, kl. 13.10 ca

Onsdagar: 15/1, 12/2, 19/3, 24/4 (torsdag), 21/5, 18/6

Fotbollsplan/Klubbenvägen, kl. 17.00 ca

Tisdagar: 4/2, 11/3, 8/4, 13/5, 10/6

Böcker kan lånas via www.bibblo.se och hämtas på bibliotek eller bokbussen. Böcker som lånats i Norrbottens län kan lämnas tillbaka på bokbussen och böcker man lånar i bokbussen kan lämnas på något valfritt bibliotek i Luleå och länet. Välkommen in!

Trollen Laimo och Raggis i fjällvärlden

Ersnäsbladet har åter glädjen att presentera ännu en författare från Ersnäs (förutom Camilla Johansson, Torkel Omnell och Pernilla Lissmyr). Denna gång är det Jenny Hedström som står på tur.

Jenny Hedström är uppvuxen på Bäcktorpsvägen, och har för ett antal år sedan övertagit hemstället där hon bor med sin familj.

Hon har tillsammans med Elina Ulvefeldt skrivit en barnbok som utgavs under fjolåret. Jenny och Elina är arbetskamrater sedan länge och har arbetat nära varandra som fysio- respektive arbetsterapeut i samma team inom Luleå kommun. De har jämnåriga söner, och har båda två läst mycket för sina barn. I samband med bilkörningar mellan sina hembesök pratade de ofta om böcker. Då föddes idén att tillsammans skriva en barnbok. De skrev ned olika tanketrådar som dök upp, och grunden till boken växte fram. Det tog fyra år från idé till färdig bok. Kontakten med illustratören Martina Lundgren från Luleå har varit fruktbar och fungerat perfekt.

Elinas familj har en stuga i Kattovuoma på andra sidan Torneträsk. Ur den miljön kommer många uppslag till boken, vars två troll Laimo och Raggis fick sina namn från Laimoviken och Raggissjön i fjällvärlden.

Jenny och Elina foto Elaine Blomqvist

Författarna har marknadsfört boken i förlaget Lumios monter på Bokmässan i Göteborg, på bokfesten i Kulturens hus, på julmarknaderna i Ersnäs och på Hägnan. Noterbart är att Stig Salming, född i Salmis som är grannby till Elinas Kattovuoma, köpte en bok på mässan i Göteborg. Han uppskattade den mycket.

Boken är utgiven på svenska och nordsamiska. Den finns att köpa via författarna, förlaget och bokhandlarna. Personalen på förskolorna i Ersnäs och Gammelstad där författarnas barn går, har läst boken för barnen i verksamheten.

Ersnäsbladet gratulerar Jenny och Elina till författarskapet. Vi ser fram emot nästa bok, som utspelar sig i vintermiljö.

Ingegerd Skoglund Öhman

Boktips från Bokmalarna ARV

Barnbok 6-9 år

Laimo o Raggis och det färgsprakande godistraðet

av Jenny Hedström och Elina Ulvefeldt

Laimo och Raggis är två nyfikna troll som bor i den mörka järnmalmgruvan. De vill ut på äventyr och hamnar på en fartfylld resa i fjällvärlden. Där möter de den stressade ugglan Jan-Boo som är stugvärd i fjällen. Som stugvärd måste han hinna förbereda fjällstugan inför sommarlovet och människofamiljens ankomst.

Vuxenbok

Sällsynt kloka varelser

av Shelby Van Pelt

Hjärtevarm, finstämd och samtidigt sorglig berättelse där en bläckfisk, Marcellus, i stadens akvarium spelar en avgörande roll. Tova, som städar där efter stängningstid, iakttar de vattenlevande varelserna.....

Till Ersnäs hemsida

Vet du vad nattflyget till Moskva heter?
Sov-jet!

Män beundrar gärna duktiga kvinnor - bara de själva inte är i samma bransch.

Sickan Carlsson

Hur gammal är din Pappa?
Han är 6 år!
Va? Hur är det möjligt?
Han blev Pappa när jag föddes!

Den som förstår hatar inte.
Okänd

Här nedanför, i Redaktionsrutan, kan du läsa av manusdag och räkna fram utdelningsdag för Ersnäsbladet under hela året.

ERSNÄSBLADET utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknäpning till byn och utkommer med fyra nummer per år.

Manusstopp under 2025 är onsdagarna **22 jan, 7 maj, 6 aug och 29 okt** och utdelning fredag 9 dagar efteråt.

I redaktionen:
Krister Öhman, tel. 070-635 67 74
E-post: krister@krivision.se

Elaine Blomqvist, tel. 076-645 12 01
elaine.blomqvist@outlook.com

Ingegerd Skoglund Öhman
tel. 070-227 76 32
E-post: ingegerd@krivision.se

Carin Sundén, tel. 070-623 66 67
E-post: sundencarin@gmail.com

Redaktionsmedlem emeritus:
Sven Persson, tel. 070-691 53 96
E-post: sven@snowkids.se

Ersnäsbladet finns att läsa/hämta från byns hemsida www.ersnas.se
Där finns även alla tidigare nummer.

Året var 2024

Årets första nummer av Ersnäsbladet brukar innehålla en kort sammanfattning av vad som hänt i vår by under föregående år. Så även denna gång. Dessa sammanfattningar blir som en kort berättelse om Ersnäs nutidshistoria.

Under året föddes i vår by fem barn (2023: tre barn) och antalet inflyttade familjer var tio (2023: sju inflyttade familjer). Denna inflyttning innebär att vår befolkning föryngras med positiva konsekvenser för byns framtid.

Varje nummer av Ersnäsbladet innehåller på sin första sida en spalt med rubriken evenemang. Flertalet av dessa är återkommande och ett stående inslag i byns sociala liv. Bakom varje arrangemang står några av byns aktivister. En honnör för dessa. För att illustrera aktivitetsnivån räknar jag helt enkelt samman hur många arrangemang det informerats om under denna rubrik. Jag kommer fram till siffran 14. Det är möjligt att fler genomförts men som inte kommit med. I vilket fall som helst ett imponerande utbud av aktiviteter på en ort med 600 invånare. I EB:s majnummer presenteras styrelserna i byns föreningar. Föreningarnas antal är sju, också det ett exempel på en levande bygd.

I majnumret av EB ägnades också en hel del utrymme åt den industriella omvandlingen av norra Sverige och vilka effekter den kan ha på Ersnäs. Där finns t.ex. en intervju med kommunalrådet Carina Sammeli. Hon får frågan hur Ersnäs skulle kunna medverka i denna omställningsprocess. I hennes utförliga svar ingick bl.a. detta: "Kommunen vill bygga nya bostäder i Ersnäs men vi behöver komma åt mark. Ni bybor känner markägarna."

Ulla Isaksson-Axhammar och Carin Sundén utses till Årets Ersnäsare för sina insatser att utveckla två av våra mötesplatser nämligen Ankaret och Torget.

Den 9 juni var det val till EU-parlamentet. Vi tillhör valdistriktet Ersnäs/Alvik. Vårt valdeltagande var något under rikssnittet. Socialdemokraterna svarar för den största avvikelserna från rikssnittet vad gäller det valresultatet: 35 procent i vårt valdistrikt, 25 procent på riksnivå.

Vårt ärorika fotbollslag spelade i division 4. Där hamnade EIF i sluttabelen på plats nummer åtta av tio lag innebärande fortsatt spel i division 4. Tabellen toppades av Piteå IF Akademi med vår ärkerival Alvik på tredje plats.

Många resenärer har upptäckt Ställplatsen vid Torget. 93 övernattningskunder registrerades vilket kan jämföras med 65 året innan.

Återigen fick byn en livsmedelsbutik. Nu blev det i den moderna form som heter "obemannad, automatisk containerbutik".

307 av Hembergsledens vandrare hade noterat sitt besök på Hemberget med omgivning genom att leverera ett startkort. Nio priser lottades ut. Antalet startkort var lägre än året innan. Då var det 374 personer som noterade sin vandring.

Antalet hushåll som erlade det vi kallar "byaavgiften", som bl.a. finansierar tryckningen av Ersnäsbladet, uppvisade en glädjande uppgång. 202 hushåll visade i den formen sin uppskattning av de insatser som görs för byns välmående. Detta var en ökning jämfört med året innan med ett 50-tal och den högsta siffran sedan denna gemensamma byaavgift infördes 2009.

Sven Persson

Nya livsmedelsbutiken Food24 i Ersnäs.

Vid invigningen 7 december 2024 informerade Emmy Bäckström, dotter till ägarna Gabriella och Johan, besökare om hur det digitala systemet fungerar.

Föreningarnas årsmöten

PRO Nederluleå

i Måttsunds Medborgarhus
torsdag 13 februari kl. 13.00.
Vi bjuder på kaffe och semla.
Lotterier. Anmälan senast 8 februari till byaombuden.

Maravägens samfällighetsförening.

Onsdag 19 februari kl. 19.00
i Ankaret.

Ersnäs Samfällighetsfören.

Torsdag 20 februari kl. 18.30 på
Ralph Lundstengården. Sedvanliga årsmötesförhandlingar samt info om försäljning av tomtmark.

Vi bjuder på kaffe och semlor.
Alla medlemmar hälsas välkomna!

Vänortsföreningen ANEA

Söndag 23 februari kl. 18.00 i
Ankaret. Sedvanliga årsmötesförhandlingar. Nya medlemmar hälsas välkomna. Vi bjuder på fika.

Ersnäs Byaförening

Måndag 24 februari kl. 19.00 i
Ankaret. Sedvanliga årsmötesförhandlingar. Alla välkomna och vi bjuder på fika.

Ersnäs Idrottsförening

Söndag 9 mars kl. 18.00 i
Ankaret. EIF bjuder på fika.

Årsmöten m.m. finns även i Kalendern på Ersnäs hemsida

www.ersnas.se

Så snart en kvinna tänker någorlunda snabbt så kallas det intuition.

Barbro Alving

Ju mer vi vet, desto svårare är det att fatta beslut.

Ju grundligare man informeras, desto fler nyanser börjar man se. Man förstår att intet är så klart och enkelt som man först trodde.

Bill Watsons

Höst och Julmarknad

Höstmarknad
respektive
Julmarknad
lockade många
besökare som
gjorde inköp,
minglade och
umgicks vid Ralph
Lundstengården.

Tomtar fram till mitten av mars

Antagligen har ni sett grupper av människor i blå skoterdräkter som sett sig omkring i vår by, bussar som kommer och går till Ralph Lundstengården. Hört människor som skrattar. Vem är de? Vad gör de?

Den här vintern besöker totalt ca 2 500 fransmän, från hela Frankrike, gården för att träffa tomtefar och tomtemor. Första gruppen kom den 14 december och den 15 mars är det final för detta år. Lena Jakobsson och Andreas Egerup är de som mött dem som Mère Noel och Père Noel.

Vi går in i en julbubbla

Men hur är det att upprätthålla julstämning hela den tiden? Inte svårt tycker jag, säger Lena. Det är roligt att ge en bild av hur vi svenskar firar jul. Andreas håller med. När man kommer in i den gamla gården, svag julmusik ljuder och vi tänder levande ljus infinner sig julstämningen. Det är som en bubbla man går in i. Alla är så trevliga och bejakande flikar Lena in. Engelska och lite franska blandas i berättandet och guide finns med grupperna.

Adventsstjärnor, elektriska stakar, våra fyra ljus som tänds under Adventstiden och vårt Luciafirande är fascinerande seder för besökarna och våra pappersstjärnor har nog fått ett och annat hem någonstans i Frankrike.

Älgköttbullar och lingonsylt

Linda Åberg som arrangerar besöken är också nöjd. Trevliga, nyfikna människor som det är roligt att ha som gäster. Lunch äter alla i stenladugården: entrésallad, älgköttbullar med potatispuré och lingon. Till dessert "Swedish Fika". Det här med lingonsylt - ett antal gäster äter det som dessert. Fyller ett glas och bara ÄLSKAR det. Skogens guld, som de aldrig smakat tidigare

Det är lördag den 18 januari och ännu en grupp inväntas. Tomtekläderna skall på, utomhuseldar sprakar. Det är dukat och klart. Bon appétit!

Carin Sundén

Lena Jakobsson och Andreas Egerup tänker på hur de gör många nöjda.

Linda Åberg, RL-gården njuter av att vara Tomtechef.

Hästgalen

Hästar har alltid haft en väldigt speciell plats i mitt hjärta och jag är en djurentusiast rakt igenom, säger Jenny Gagnér. Här får du en del av hennes historia.

Många år av sin uppväxt tillbringade Jenny i Ersnäs, pendlade mellan mammas hus på Gültzaudden och mammas särbo på Ersnäsvägen 15. Där i stallet fanns Lofna, Jennys första häst som inskaffades när Jenny var 12 år.

Efter gymnasieutbildning på Grans Naturbruksskola, med avsikten att läsa vidare till veterinär, flyttade Jenny till Uppsala för att för en tid satsa på tävling och utbildning av hästar och ryttare. Som mest har det stått 15 hästar på gården Lunsen Nyby, en mil söder om Uppsala, där Jenny bor sedan flytten söderut. Idag har hon minskat ner antalet till 4 islandshästar. För att hinna fokusera på bolaget PreVet International AB som hon är grundare och vd på.

Hur blev det hästar?

Enligt mamma har jag velat rida på varenda häst jag sett sedan jag lärde mig att prata och gå. Första islandshästen Lofna ledde till fölet Aska och sen blev det fler. Jag har alltid uppskattat utbytet med djur. För mig innebär tillvaro med hästar både mental och fysisk stimulans och tillfredsställelse. Det är meditativt, självutvecklande, fysiskt stärkande och framförallt så innebär det att få uppleva outtömlig kärlek av att vara nära dem.

Du skapade företaget PreVet som du nu arbetar hårt med. Hur kom idén till dig?

Min häst Aska var högdräktig och dödssjuk julen 2015. Jag hade under en tid funderat över hur teknik kan bidra till att förbättra kommunikationen kring djurs hälsa och utveckling och förebygga sjukdomar och skada. Så där och då blev min sjuka häst startskottet för att gå vidare med idén om en app som hjälpmedel. Idag har vi en internationell skalbar plattform där alla som är inblandade i hästar, hundars och katters hälsa och skötsel kan ta del av information om djuret samt planera och kommunicera med varandra. Målgruppen är stall, privatpersoner, veterinärer, hovslagare, försäkringsbolag m.fl.

Vi har idag några av Sveriges främsta ryttare och travtränare, skolor och universitet och driver samarbeten med bl.a. Svensk Travsport, försäkringsbolag och myndigheter i Sverige. Vi har även påbörjat en internationell expansion med fokus på marknaden i Norden följt av Europa.

Du har arbetat mycket med ap-pen. Du har fått fina utmärkelser för ditt arbete, bl.a. Bona Postulata (som delas ut till bolag inom Uppsala som har stor internationell potential).

Det har varit stort fokus på vår lösning redan från start, då den är innovativ och globalt branschförbättrande. Därav har vi haft förmånen till flertalet fina utmärkelser. Jätteroligt!

Nyttan och värdet med PreVets användare är att få bättre koll på djuren då all dokumentation finns säkrad och alltid tillgänglig på en plats, oavsett var man befinner sig. Man glömmer ingenting, minskar missförstånd, förbättrar djurhälsan och får samtidigt en mer hållbar ekonomi.

Som avkoppling vet jag att du älskar att laga mat, speciellt italiensk.

Ditt Instagramkontot *adesso_bocca* (översättning: "Nu munnen" något Jennys italienska farmor alltid sa när det var matdags - lite som "låt maten tysta mun").

Vad är det med matlagning som är så roligt?

Det ger utlopp för det kreativa med bonusen att det är nödvändigt och gott att äta, det bygger värde socialt men är också något som kan vara mysigt att pyssla med om man är ensam.

Ersnäs, ja, vad har du för känslor för denna by?

Eftersom jag fått leva ut min passion för hästar i Ersnäs och tillbringat otaliga timmar ridandes genom byn och i skogarna så betyder Ersnäs mycket fint för mig. Sen har jag många nära och kära som bott och bor där. Det är en söt och fin by som har allt nödvändigt och även ligger på ett perfekt avstånd från fina Luleå. Bästa byn helt enkelt!

I Ersnäsbladet brukar vi ha recept ibland. Kan du komma med något, rätt lättlagat och gott till byborna? Självklart, det blir en enkel, god pastarätt. Buon appetito! (smaklig måltid).

Bästa hälsningar från Jenny Gagnér som berättade för Carin Sundén

Jennys recept

Färska ravioli med brynt salviasmör, parmesan och pinjenötter

- En förpackning färska ravioli med valfri fyllning (köpta går utmärkt om du inte kan eller vill baka egna men satsa på ett bra märke).
- 150 g äkta smör
- 4-6 Salviablada - färska/torkade (kan uteslutas om man inte gillar salvia)
- 1-2 dl riven parmesanost
- 0,5 dl pinjenötter
- Citronzest efter smak
- Salt och svartpeppar

Gör såhär:

- Förbered så att parmesanosten och även citronzest är fint rivna på varsitt fat och att alla ingredienser är framme och lättillgängliga.
- Koka upp rikligt med välsaltat vatten i en stor kastrull. Det ska smaka saltvatten som i utländska hav om du provsmakar.
- Under tiden som vattnet kokar upp rostar du pinjenötter i en torr stekpanna på medelvärme. Nötterna är klara när dom börjat få färg runt om men utan att vara brända. Pass upp - det går snabbt på slutet.
- Sen bryner du smöret i en kastrull tillsammans med salviablada, håll koll - så snart det börjar få en brunare ton drar du bort kastrullen från värmen.
- Lyft ur salviablada från smöret och spara till dekorerings
- När smöret och nötterna är klara lägger du i raviolin i det kokande vattnet och kokar i cirka 2-3 minuter.
- Lyft ur raviolin med hålslev och placera ut i tallrikar. Höll över det brynta smöret (rikligt) och fördela i följande ordning: pinjenötterna, den rivna smöret, lite citronzest och svartpeppar på pastan.
- Dekorera med några av de smörtillagade salviablada på toppen
- Obs! Ät direkt - annars blir pastan överkokt och kallnar snabbt.

Den gamla smidesboken

Min gamla moster räckte mig en tummad bok och sa: Den här ska du få. Du är ju intresserad av sådant här. Jag tog emot den och tackade, bladdrade litet i den och undrade.

När jag kom hem öppnade jag boken och började läsa. Det var ingen van skrivare som hade skrivit i den. Varken stil eller stavning var särskilt bra, men allt var tydligt och möjligt att läsa. Att det var en smed som gjort sina anteckningar var uppenbart. Och en hel del smeder hade jag haft i min släkt. Men vem av dem hade skrivit?

Jag bladdrade sakta. Den 23 december 1882 hade han skrivit: *En lampa och en sax lagatt.* Och för det hade han fått 25 öre och den som anlitat honom var Nils Isaksson.

Mellan jul och nyår 1883 hade han *Lagt En järnstång under en risla* åt samme Nils Isaksson.

Så fortsatte det. Han hade smitt åt ersnäsborna och noggrant antecknat vad han gjort och vad han hade fått i betalning. På motstående sida kunde man läsa vad dessa bybor utfört för tjänster åt smeden. Min farfar, Johan Alfred Lundström, hade t.ex. *kiörtt jord och sått ½ dag.* Det var den 2 juni 1881. Och för det fick smeden betala två kronor, alltså inget arbetsbyte den gången.

Så kunde jag följa smedens arbete år för år. Den ena bybon efter den andra passerade revy på sidorna. Där var August Marklund, där var Abraham Hedman, där var min farfars bror Grosshandlaren N O Lundström. Denne N O hade affär i byn men flyttade senare in till Luleå och startade ett känt företag som senare kom att kallas NOLCO. Bl.a. höll han till i kvarteret Ripan nere på Varvsgatan 39.

Men vem var smeden? Fortfarande visste jag inte det!

På sidan 83, *G. Mårtinson.* Honom kände jag till som min farmors mors bror. Åt honom hade smeden, den 2 januari 1884, *Lagt Stenger under 1 par tjellkor* och för det fått 1 krona och 50 öre. Åt samme Mårtinson hade han tillverkat *4 par gångjärn, lagat en rissel, satt beslag å en selkrok* o.s.v.

Mårtinson hade i sin tur plöjt åt smeden och utfört en del andra körningar med sin häst. Men levde Mårtinson då? Nej, troligen var det mellanhavanden med Mårtinsons son som skrivits på den sida som var avsedd för Mårtinson.

Den 27 december 1883 – tredje dag jul, hade smeden lämnat sin smedja och gått på auktion efter denne G Mårtinson. Han hade där gjort ett inrop och när han kom hem skrev han: *augtsjons, inrop- å Ett st Seng – 13.60.*

Jag visste att jag i min ägo hade auktionsprotokollet från just denna tredje dag jul när Gustaf Mårtinsons hem skingrades som agnar för vinden. Mårtinsons änka, Kristina Magdalena, hade blivit tvungen att auktionera ut allt från deras gemensamt uppbyggda hem denna mörka vinterdag. Och jag hade i protokollet kunnat följa auktionens förlopp. Där gick en såg som en granne ropade in. Där gick ett får, en brokig ko, ett antal hyvlar och andra verktyg o.s.v.

Min farfar hade ropat in en vattenså. Honom har jag aldrig träffat. Men när jag läste auktionsprotokollet första gången såg honom för min inre syn där han gick hem över båstabacken med sin så – ivrigt rökande, som alltid. Han var granne med Mårtinson.

Jag hämtade auktionsprotokollet, hittade Mårtinson, och började läsa och där stod det! *Nils Lundberg, ett st säng, 13.60 kr.* (850 kr idag)

NILS LUNDBERG – MIN MORFAR – BARONS-NITJ!

Det var alltså min morfar, som en tid var smed, som skrivit upp sina mellanhavanden med byborna! Senare skulle jag finna att även min morfars far, som också var smed, hade skrivit upp vad han hade smitt. Min morfars far, Jonas Petter Lundberg, var även urmakare och sägs ha tillverkat urverket i Öjeby kyrka. Men det var långt innan han började skriva i den här boken. Om även morfars bror, Johan Petter, har skrivit i boken vet jag inte; morfar och han hade smedja tillsammans innan morfar kom att ägna sig mer åt jordbruk.

På de över tre hundra sidorna i denna bok kan jag alltså följa delar av min morfars liv. Jag kan se vad han, dag för dag, smidde åt byns befolkning. Jag kan se vad folk, som jag aldrig träffat, gjorde åt min morfar – d.v.s. på vilket sätt de betalade för det han smidde.

Jag kan se hur människor som bodde närmare havet hade fisk med sig som betalning. Jag kan se hur människor som bodde längre in i skogarna kom med kol till ässjan o.s.v. T.ex. hade Isak Aron Mårtinson kommit ner med kol från skogarna kring Klöverträsk. Isak Aron var f.ö. bror till den Gustav vars säng såldes på auktion. Han var också bror till min farmors mor, Lisa Greta Mårtinsdotter, g. Englund. Allt hänger ihop.

Det är mycket intressant jag hittar i denna gamla sotiga, tummade bok. Och det är ändå bara små små fragment av livet i en liten norrbottnisk by i slutet av 1800-talet. Dessa människors liv, tankar och drömmar kan jag bara försöka föreställa mig. Men i min sotiga bok ser jag att det var arbete, arbete och arbete...

Leif Lundström

		G. Mårtinson.		Debet	
				myg	kr. öre
				30	12 40
		Transport från andra sidan			
1883.	10.	En lampa och en sax lagatt.			2. 50
	20.	En liffaga ny.			1. 50
Oklob.	28.	4. P. hesskor.			1. 48
"	"	4 gang Spik.			50
"	"	En jordgr. lagatt.			50
		2. a. Jernmekning			2. 25
			Summa. Kron.		20 48
1883.		Transport från andra sidan			10. 12
novem 5		4 gang jernskakar esper och ett labrad. lagatt.			31
1883.					
Novem 15.		Lagt Stenger under 1 par tjellkor			1. 50
1884.	2.	En gang hesskor spik.			25
"	24.	En skrif med skraft.			31
febru.	22.	4. Par gangjern			4
maij	27.	En gang hesskor af stål			1. 75
Sept.	14.	2. gang spik			50
"	"	En J. Felke lagatt.			50
novem 28		2. gang spik			50
dessem 7.		1. P. hessko. ny.			25
1885.	7.	En rissel lagatt.			50
januari 7.		Beslag å En Selkrok			1. 50
febru.	4.	1. P. hessko.			25
27.			Summa. Kron.		20 61
			Transporte		14

Inflyttad till Ersnäs

Johanna Huhtasaari är ny hyresgäst på Ersnäsvägen 19. Hon kommer från Övertorneå, ville flytta till Luleå och sökte elektrikerfirma på SSAB. Johanna fick jobbet och började i november 2024. 28 december blev det inflyttning till Ersnäs tillsammans med hund och tre katter.

Johanna är glad över att ha hittat boende i en by och trivs jättebra. Hon ser fram emot att köra snöskoter, åka skidor och att bekanta sig med byn och omgivningarna.

Ersnäsbladets och byaföreningens utsända hälsar Johanna varmt välkommen till byn och dess föreningsliv och aktivitetsmöjligheter.

Hon välkomnas med en gåva, en reflexväst.

Redaktionen tar gärna emot tips om inflyttade till byn.

Tidigare hyresgäst Simon Marklund och dottern Tyra har flyttat till sin hemgård Ersnäsvägen 61 B

Nystartat företag - Svartskatans Måleri AB

Joakim hemma i Svartskatan tillsammans med hustrun Elin Carlansson och dottern Ava.

Ersnäsbladets utsända har besökt byns nya egenföretagare Joakim Stråmo, som har startat målerifirma under hösten 2024. Efter att ha arbetat som anställd inom branschen i tjugotalet år kände han att det var dags för en förändring. Han var mogen för att arbeta i egen regi.

Joakim utför måleriarbete utomhus och inomhus, i nybyggen och i privata hem. Han värderar kvalitet på arbetsutförandet högt och ser som egenföretagare möjlighet att bestämma nivån. Han kan i sin profession möta utmaningar av skilda slag och har ett varierat arbete.

Vi önskar Joakim stort lycka till med firman!

Instagram: @svartskatansmaleri

Facebook: svartskatansmaleri

svartskatans måleri
hantverkskvalité i norrbottnen

PR för Företagare i Ersnäs

Vilka vill ha sin företagsskylt på den nya "byaskylten" som planeras vid E4-korsningen?

Hör av er till Elaine för storleksuppgift med mera!

elaine.blomqvist@outlook.com

På vår hemsida **www.ersnas.se** finns i menyn till vänster valet "Företag". Där finns 17 företag presenterade. Företagare, kolla gärna era uppgifter där eller berätta om ditt intresse att ditt företag ska vara med där. Det är helt gratis. Meddela i så fall. Välkommen med ändringar till kristen@krivision.se

